

- o 'Als team kwamen we elke dinsdag bij elkaar.'
- o 'Je moet echt tijd nemen om in de relatie te investeren. Het is meer dan af en toe koffie drinken met Kuchen.'
- o 'Onderzoek of iedereen dezelfde taal spreekt: We hebben eens uren ergens over gepraat en toen bleek achteraf dat iedereen het over iets anders had.'

Ruim expliciet tijd in voor de relatie

2

- o 'Gun elkaar iets. Als je openstaat voor elkaars behoeften, voedt dat de vertrouwensrelatie.'
- o 'Durf fouten toe te geven. Overal gaat er wel eens wat mis. Maar neem je verantwoordelijkheid en geef boter bij de vis.'
- o Onderzoeker Nanke Verloo pleit voor méér waardering voor de waarde van het conflict.

Gun elkaar wat en durf te botsen

1

Uitdagingen bij interbestuurlijk werken

Regionaal werken

1

- o 'Het verbinden van regio's zou de motor moeten zijn. Een interbestuurlijke hulpmotor is welkom, maar wel in die volgorde.'
- o 'We hebben te maken met veel verschillende regio-indelingen, samenwerkingsverbanden en manieren van verantwoorden. Dit zorgt voor veel complexiteit en administratieve lasten.'

Interbestuurlijke en financiële verhoudingen

2

- o 'De overlap van de twee beleidsdomeinen bleek ook van invloed te zijn op de projectfinanciering, dat is niet eenvoudig.'
- o 'De interbestuurlijke samenwerking kan gelijkwaardiger. Zo draagt de lokale overheid wel vaak de verantwoordelijkheid, maar heeft ze lang niet altijd de mogelijkheid om de financiële middelen te verruimen.'
- o 'Hopelijk slagen we erin om het bestuurlijk en financieel zo met elkaar te regelen dat er geen nieuwe verzuiling optreedt.'

- o 'Wij maken als onafhankelijke partij de perspectieven van de verschillende betrokkenen inzichtelijk. Zo ontstaat er meer wederzijds begrip.'
- o 'Met deze serious game ga je met elkaar in gesprek over de visie áchter de doelstellingen. Op visieniveau word je het sneller eens.'
- o 'Met de Mutual Gains Approach vind je waar het gezamenlijke belang zit.'
- o 'Vind een partner die de deuren open krijgt: "Het is voor gezinnen met problemen anders als ze een uitnodiging krijgen van FC Twente dan van de gemeente."'

3

Tips om verbindingen te leggen

Investeer in de relaties

Wat zeggen jullie over interbestuurlijk samenwerken?

- o 'Bestuurskundige Katrien Termeer benadrukt het belang van Small Wins: kleine, betekenisvolle stappen met tastbare resultaten.'
- o 'Experimenteel bestuur benut de kracht van uitproberen.'
- o 'We wilden niet meer wachten op de landelijke wet- en regelgeving, dus zijn we zelf aan de slag gegaan.'

1

Zorg voor tastbare resultaten en durf te proberen

Ga aan de slag!

Zorg voor helderheid bij de start

1

Zorg voor een heldere definitie van de opgave

- o 'Bouw 75.000 woningen is niet precies genoeg. Waar? Voor wie? Hoe flexibel? Welke impact op de leefkwaliteit?'

2

Zorg voor een passende en heldere rolverdeling

- o 'Spreek tot op de persoon af wie welke rol speelt.'
- o 'Wij hebben gekozen voor een nuchtere overeenkomst. Geen dikke contracten met allerlei bepalingen.'
- o 'Als je zoiets politiek gevoeligs doet, maak dan nooit de bestuurlijk verantwoordelijke voorzitter van de stuurgroep.'
- o 'De overheden moeten zuinig zijn op hun eigen rol: het Rijk zet uit welke kant Nederland op zou moeten bewegen.'